

LIETUVOS BANKAS

INFORMACIJA APIE MOKĖJIMO ĮSTAIGŲ VEIKLĄ 2012 M. TREČIAJŲ KETVIRTĮ

2012 m. trečiąjį ketvirtį buvo išduota mokėjimo įstaigos licencija uždarajai akcinei bendrovei „Šilutės modemas“ atlikti pinigų perlaidas (pristatyti socialines išmokas).

2012 m. spalio 1 d. Viešajame mokėjimo įstaigų sąrašė buvo užregistruotos 28 mokėjimo įstaigos. Iš jų 20 turėjo licencijas, suteikiančias teisę teikti mokėjimo paslaugas Lietuvos Respublikoje ir kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, 8 – mokėjimo įstaigos ribotos veiklos licencijas, galiojančias tik Lietuvos Respublikoje ir numatančias, kad mokėjimo įstaigos per pastaruosius 12 mėn. įvykdytų mokėjimo operacijų sumos vidurkis būtų ne didesnis kaip 1 mln. Lt per mėnesį.

Pažymėtina, kad 2012 m. spalio 1 d. iš 28 licencijas turinčių mokėjimo įstaigų net 26 mokėjimo įstaigos buvo gavusios licenciją teikti pinigų perlaidas, 2 – teikė Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 5 straipsnio 7 punkte nustatytą mokėjimo paslaugą, kai mokėjimo operacijos vykdomos per mobilaus tinklo operatorių.

Dvi mokėjimo įstaigos (SOLLO, UAB, uždaroji akcinė bendrovė „Verpetynė“) ataskaitiniu laikotarpiu išskirtinai teikė mokėjimo paslaugas. Dauguma mokėjimo įstaigų (net 26), kaip ir ankstesniais laikotarpiais, vykdė ūkinę ir komercinę veiklą, o mokėjimo paslaugas teikė kaip papildomas paslaugas, todėl visų mokėjimo įstaigų įsiskolinimas už teikiamas mokėjimo paslaugas ataskaitinę datą, kaip ir antrąjį ketvirtį, sudarė nedidelę (3,1 %) bendrų įsipareigojimų dalį.

Per 2012 m. tris ketvirčius mokėjimo įstaigos iš mokėjimo paslaugų teikimo veiklos uždirbo 48 mln. Lt pajamų. Tačiau mokėjimo paslaugų pajamų dalis, kaip ir ankstesnę ataskaitinę datą, buvo nedidelė ir sudarė tik 5 proc. bendrųjų pajamų. Tam įtaką darė daugumos mokėjimo įstaigų (ypač mobilaus tinklo operatorių (uždarnosios akcinės bendrovės „Omnitel“ ir UAB „Bitė Lietuva“) ir akcinės bendrovės Lietuvos paštas) pasirinktas vykdomos veiklos modelis, kai didžiąją pajamų dalį jos gavo vykdydamos ūkinę ir komercinę veiklą, o mokėjimo paslaugas buvo tik papildoma jų veikla.

Visų mokėjimo įstaigų bendra per pastaruosius 12 mėn. atliktų mokėjimo operacijų apyvarta minėtą datą sudarė 5,9 mlrd. Lt. (per ketvirtį, sumenkus veiklos apimtims, ji sumažėjo 0,2 mlrd. Lt, arba 3 %).

2012 m. spalio 1 d. penkių didžiausių mokėjimo įstaigų gautos mokėjimo paslaugų pajamos sudarė 80 proc. visų mokėjimo įstaigų bendrų pajamų (per ketvirtį jų dalis padidėjo 1 proc. punktu), o mokėjimo operacijų apyvarta – 81 proc. visų mokėjimo įstaigų bendros mokėjimo operacijų apyvartos (per ketvirtį jų dalis sumažėjo 1 proc. punktu). Akcinės bendrovės Lietuvos paštas pajamos iš mokėjimo paslaugų teikimo veiklos sudarė 48 proc. visų mokėjimo įstaigų pajamų, gautų iš mokėjimo paslaugų teikimo veiklos. Ši bendrovė atliko 50 proc. visų mokėjimo įstaigų bendros mokėjimo operacijų apyvartos.

Visos mokėjimo įstaigos vykdė Mokėjimo įstaigų įstatyme nustatytą mokėjimo paslaugų vartotojų ar iš kito mokėjimo paslaugų teikėjo gautų lėšų apsaugos reikalavimą, t. y. šias lėšas atskyrė nuo kitų fizinių arba juridinių asmenų, kurie nėra mokėjimo paslaugų vartotojai, lėšų ir laikė jas kredito įstaigų sąskaitose. Aštuonios mokėjimo įstaigos ataskaitinę datą taikė ir kitą mokėjimo paslaugų vartotojų lėšų apsaugos būdą – buvo sudariusios laidavimo (garrantijos) sutartis su draudimo bendrove ar kredito įstaiga šioms lėšoms apdrausti.

2012 m. spalio 1 d. visos mokėjimo įstaigos vykdė Mokėjimo įstaigų įstatyme nustatytus minimalaus nuosavo kapitalo ir nuosavo kapitalo reikalavimus. Keturių mokėjimo įstaigų nuosavo kapitalo dydis su gana nedidele atsarga buvo didesnis už nuosavo kapitalo poreikį.

2012 m. spalio 1 d. duomenimis, bendras mokėjimo įstaigų nuosavo kapitalo dydis buvo 139,1 mln. Lt. Palyginti su 2012 m. antruoju ketvirčiu, bendras nuosavo kapitalo dydis padidėjo 4,6 mln. Lt (tam didžiausią įtaką darė mokėjimo įstaigos licencijos suteikimas uždarajai akcinei bendrovei „Šilutės modemas“).

Bendras nuosavo kapitalo poreikis (apskaičiuotas taikant vieną iš Lietuvos banko patvirtintą mokėjimo įstaigos pasirinktą metodą) minėtą datą sudarė 7,02 mln. Lt (palyginti su 2012 m. antruoju ketvirčiu, truputį (0,28 mln. Lt) sumažėjo). Septynių mokėjimo įstaigų nuosavo kapitalo poreikis dėl gana mažų mokėjimo operacijų apimčių ar kitų finansinių duomenų, naudojamų skaičiuojant nuosavo kapitalo poreikio dydį, neviršijo minimalaus įstatyme nustatyto dydžio (20 tūkst. eurų).

Pažymėtina, kad iš 20 mokėjimo įstaigų, kurioms privaloma vykdyti nuosavo kapitalo reikalavimą, 17 mokėjimo įstaigų, apskaičiuodamos nuosavo kapitalo poreikį, taikė B metodą, pagrįstą pastarųjų 12 mėn. mokėjimo operacijų sumos vidurkiu, 2 – C metodą, pagrįstą mokėjimo paslaugų pajamomis ir išlaidomis, ir 1 – A metodą, pagrįstą mokėjimo įstaigos pastoviosiomis išlaidomis.